

Egyéni nyugdíjszámlák és a nyugdíjszámítás kapcsolata

A magyar Kormányzati Portál Ügyfélkapujához elektronikus hozzáféréssel rendelkező személyek 2013-tól hozzáférhetnek saját társadalombiztosítási egyéni számlájukhoz, és megtekinthetik az azon nyilvántartott adatokat. A számla tartalmazza a természetes személy személyazonosító adatait, társadalombiztosítási azonosító jelét, valamint a bevallott, illetve levont nyugdíjjáruléka összegére vonatkozó adatokat. [Tny. 96/A §]

Ahhoz, hogy értelmet nyerjen az egyéni számla nyugdíjszámításhoz fűződő kapcsolata, el kell különíteni egymástól a nyugdíjrendszerek két típusát: a szolgáltatás-meghatározott és a befizetés-meghatározott típust.

A **szolgáltatás-meghatározott típus** jellemzője, hogy **a rendszer szolgáltatásait definiálja előre**, azok mértékét nem. Meghatározza, hogy adott teljesítmény vagy feltétel teljesülése esetén milyen típusú szolgáltatást nyújt (például 20 év szolgálati idő és az öregségi korhatár betöltése esetén öregségi nyugdíjat), annak mértékét azonban nem. 20 évnyi járulékfizetés a minimálbér után ugyanúgy nyugdíjra biztosít jogot, mint a 20 évnyi milliós jövedelem utáni járulékfizetés. **Egy ilyen rendszerben a jogszerzés mértékének nyilvántartása meghatározó jelentőségű.**

A **befizetés-meghatározott típus** nem a nyújtott szolgáltatásokat definiálja előre, hanem **a hozzájárulások, befizetések mértékétől függő ellátást ígér**. Az ellátás összege nem a hozzájárulások, befizetések idejétől, csupán annak mértékétől függ. Az a fontos tehát a nyugdíj összegének meghatározásakor, hogy mennyi pénz van az egyéni számlán a nyugdíjba vonuláskor, mindegy, hogy azt 5 év vagy 40 év alatt fizette meg a jogszerző. **Egy ilyen rendszerben a befizetések pontos nyilvántartásának van meghatározó jelentősége.**

Az egyéni nyugdíjszámla tehát csak befizetés-meghatározott típusú rendszerekben értelmezhető, szolgáltatás-meghatározott típus esetén nem (utóbbi esetében inkább az egyéni nyilvántartás kifejezés a találó). A magyar állami nyugdíjrendszer szolgáltatás-meghatározott típusú, az egyéni nyugdíjkiszámítás során az életpálya-átlagjövedelem nagysága és a jogszerző (szolgálati) idő mértéke a meghatározó, nem pedig a befizetett járulékok összege. Ezért **a járulékok nyilvántartása egyéni számlán felesleges, és a nyugdíjszámítás során a nyugdíj összegére nézve nulla jelentőséggel bír.**¹

Dezse Tivadar

¹ Az egyéni számlák 2013-as létrehozása elsősorban politikai, nem pedig szakmai motivációjú, és a magánnyugdíj-pénztárak körüli 2010-2011. évi átalakításokkal hozható összefüggésbe.